

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Rapport – Inzet Trusted Flagger Status BZK

Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen 2023

Achtergrond trusted flagger status BZK

Het ministerie van BZK heeft de status van ‘trusted flagger’ bij Meta, Google, Twitter, TikTok en Snapchat. Trusted flaggers’ meldingen worden door de genoemde sociale media platformen met prioriteit behandeld. De trusted flagger status kunnen deze online platformen ook geven aan andere overheidsorganisaties of NGO’s. De bedrijven waarbij een melding wordt gedaan maken hierbij hun eigen onafhankelijke afweging of er sprake is van een overtreding van de gebruikersvoorwaarden en dus of verwijdering, labelen of een andere actie gerechtvaardigd is. Het ministerie heeft via deze kanalen geen bevoegdheid bepaalde content te laten verwijderen.

Het is belangrijk om te benadrukken dat het ministerie van BZK de trusted flagger status zeer terughoudend inzet, en alleen wanneer er een risico bestaat voor de organisatie, uitvoering en integriteit van het verkiezingsproces. Het ministerie kijkt niet naar, en doet geen uitspraken over, andere onderwerpen gerelateerd aan de verkiezingen, zoals verkiezingsbeloften.

Werkwijze

Signalering

Het beleidsdepartement van het ministerie van BZK heeft geen juridische grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens door middel van monitoring op des- of misinformatie op sociale mediakanalen. Daarnaast is het geen primaire taak van overheden om te bestempelen wat desinformatie is. Dit is een taak voor onafhankelijke media en factcheckers. Signalering van mogelijke des- of misinformatie dat een risico vormt voor de integriteit van het verkiezingsproces volgt daarom op berichtgeving in de media, berichten van onafhankelijke factcheckers, of meldingen van andere overheidsinstanties met de juiste grondslag voor monitoring. Tot slot kan het ministerie ook meldingen binnen krijgen van medeoverheden. Wanneer een medeoverheid rondom de verkiezingen, na herhaaldelijke eigen pogingen, geen contact krijgt met een sociaal media platform en dit een risico vormt voor de integriteit van het verkiezingsproces, kan BZK haar trusted flagger status ook inzetten. Voorbeelden van dergelijke situaties kunnen zijn wanneer vlak voor de verkiezingen een communicatiekanaal van een medeoverheid is gehackt, geblokkeerd of op andere wijze onbruikbaar is geworden; of wanneer een advertentie van een medeoverheid over de verkiezingen door een platform wordt aangemerkt als politieke advertentie en daarom wordt geblokkeerd.

Het ministerie van BZK behandelt geen individuele meldingen over individuele berichten op sociale media platformen. Wanneer een gebruiker van een social media platform één of meer berichten tegenkomt waarvan het vermoeden bestaat dat het des- of misinformatie is, kan diegene daar zelf een melding over doen via de kanalen die de platformen daarvoor hebben ingesteld. Het is namelijk de verantwoordelijkheid van de sociale media platformen zélf om deze individuele meldingen van gebruikers op te pakken en, indien nodig volgens de gebruikersvoorwaarden, actie te ondernemen. Het ministerie van BZK is en heeft daarom geen meldpunt voor het signaleren van individuele berichten die mogelijk desinformatie of misinformatie bevatten.

Beoordeling

Na signalering van een bericht door een fact-check kanaal, media of door een overheidsinstantie wordt het bericht beoordeeld op de impact op de integriteit van het verkiezingsproces.

Bij een signalering over mogelijke onjuiste of misleidende informatie wordt door het ministerie van BZK beoordeeld of het hier daadwerkelijk gaat om onjuiste of misleidende informatie die aan kan zetten tot foutieve handelingen waardoor een stem van onwaarde wordt, een ander dan de bij het uitbrengen van de stem bedoelde persoon wordt aangewezen, of kiezers de mogelijkheid om te stemmen wordt ontnomen. Bij deze beoordeling wordt meegewogen welke activiteiten de signalerende organisatie heeft ondernomen om de des- of misinformatie bij het platform onder de aandacht te brengen. Bij een signalering over een hack van een communicatiekanaal van een gemeente wordt beoordeeld of een gemeente zelf alle mogelijke middelen reeds heeft ingezet om het account weer onder eigen beheer te krijgen. Pas daarna zou inzet van de trusted flagger status door het ministerie van BZK aan de orde zijn.

Bij het doen van een melding vraagt het ministerie van BZK waar mogelijk om een ontvangstbevestiging van het platform. De ontvangstbevestiging en eventuele aanvullende reactie die het ministerie van BZK van een platform ontvangt, worden gearhiveerd. Het ministerie van BZK controleert zelf niet op sociale media platformen wat het sociale media platform met een melding heeft gedaan en houdt hier dan ook geen overzicht van bij.

Toepassing rondom provinciale staten- en waterschapsverkiezingen

Rondom de verkiezingen heeft BZK haar trusted flagger status twee maal ingezet. Op de eerste plaats betrof het een algemene melding, gedaan op 13 maart 2023. Verschillende media berichtten over casussen waar kiezers werden aangezet tot het uitbrengen van een ongeldige stem. Het ging dan bijvoorbeeld over het schrijven van de naam van partijleiders op het stembiljet, of het aankruisen van twee hokjes.¹ Hoewel mogelijk bedoeld als grap of satire, kan dit leiden tot een ongeldige stem. BZK heeft Twitter daarom verzocht een algemene check te doen op dergelijke berichten en te beoordelen op basis van het eigen beleid van Twitter rondom verkiezingen.²

De tweede melding werd ook gedaan op 13 maart 2023. Dit betrof een melding over een vals stemadvies voor kiezers van Forum voor Democratie. In de media verschenen berichten dat FvD-stemmers elkaar waarschuwden via sociale media voor een actie van ‘trollen’, waarbij kiezers verkeerd werden voorgelicht.³ Het stemadvies betrof een flyer waarin FvD-stemmers werden geïnstrueerd de naam van Thierry Baudet op een stemadvies te schrijven en daar een vinkje naast te zetten. Hoewel dit ook bedoeld kan zijn als grap of satire, kan het opschrijven van de naam van een persoon die niet op het stemformulier staat met een vinkje ernaast, zonder een vakje bij een kandidaat rood te kleuren, er toe leiden dat kiezers een ongeldige stem zouden uitbrengen. Vanwege deze mogelijke impact op de integriteit van het verkiezingsproces heeft BZK de status van Trusted Flagger gebruikt. BZK heeft Twitter verzocht dergelijke berichten te beoordelen op basis van Twitters eigen beleid van rondom verkiezingen.⁴

1. <https://nos.nl/collectie/13923/liveblog/2466761-campagneblog-fel-linksrechtsdebat-wanneer-is-je-stembiljet-on-geldig>

2. Zie bijlage Re_ Election related content notification_Geredigeerd (2).pdf

3. <https://dpa-factchecking.com/netherlands/230314-99-947564/>

4. Zie bijlage Notification of Dutch election Twitter post _Geredigeerd (2).pdf

Van: 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer
Aan: 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer
Cc: 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer, 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer
Onderwerp: Re: Election related content notification
Datum: maandag 13 maart 2023 11:39:01

Thank you, 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer, and my apologies for the delay in getting back to you.

That case has now been escalated.

I'm available for other escalations as needed.

On Mon, 13 Mar 2023 at 08:36, 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer <5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer@minbzk.nl> wrote:

Dear people at Twitter,

I just reported the following:

There are messages and pictures on Twitter about how to cast your vote for our Provincial Elections this Wednesday that might lead people's votes to be invalid. For example to write the name of a national party leader on the ballot, or to check two boxes, both of which might lead to a vote being invalid. Some of these accounts or posts might be satire/parody/a joke, however, since every vote matters, it is important nobody actually falls for this. Can you look at these messages and check whether they fit your election related policies?

The Case# is 0311348048.

Kind regards,

5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

Democracy and Governance Division
Ministry of the Interior and Kingdom Relations
Turfmarkt 147 | 2511 DP | The Hague

P.O. Box 20011 | 2500 EA | The Hague | The Netherlands

E 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer @minbzk.nl
M 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

--

5.1.2 e Persoonlijke levenssfeer

Van: 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer
Aan: "5.1.2.e @twitter.com", 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer "5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer @twitter.com"
Cc: 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer, 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer
Onderwerp: Notification of Dutch election Twitter post
Datum: maandag 13 maart 2023 17:31:06

Dear Twitter team,

The Dutch ministry of the Interior would like to point you to a specific message being spread on Twitter. It concerns a flyer in which is stated that people who would like to support the Dutch political party FvD to write the name of the political leader of the party on their ballot, create a box themselves and tick that box. This message might lead people's votes to be invalid. Can you look at this message and related messages and check whether they fit your election related policies? See for example <https://twitter.com/5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer/status/1633529568010067969>

On behalf of 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer,

Kind regards,

5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

.....
5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

Democracy and Governance Division
Ministry of the Interior and Kingdom Relations
Turfmarkt 147 | 2511 DP | The Hague
P.O. Box 20011 | 2500 EA | The Hague | The Netherlands

.....
E 5.1.2.e Persoonlijke levenssfeer

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Democratie en Bestuur

Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

www.rijksoverheid.nl